

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki soruların Ulaştırma Ve Altyapı Bakanı Abdulkadir URALĞOLU tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

İbrahim AKIN
İzmir Milletvekili

Son dönemlerde yurttaşlardan gelen çok sayıda şikâyetle göre, “850” ile başlayan telefon numaralarından yapılan aramalar artış göstermektedir. Bu aramalarda, arayan kişiler genellikle “internet sözleşme süreniz bitti”, “abonelik yenilemeniz gerekiyor” veya “indirim fırsatınız sona eriyor” gibi yönlendirici ifadeler kullanmakta, kimi durumlarda vatandaşın adı, soyadı, adresi ya da kullandığı hizmet sağlayıcısına ilişkin bilgilerle konuşmaya başlamaktadır. Bu durum, kişisel verilerin rızasız biçimde kullanıldığı ve yurttaş bilgilerinin yasa dışı biçimde üçüncü kişilerin eline geçtiği yönündeki kaygıları artırmaktadır.

Söz konusu aramalardan bazıları dolandırıcılık vakalarına dönüşmekte, arayanlar vatandaşları farklı sitelere yönlendirmekte veya sözleşme onayı adı altında çeşitli abonelik işlemleri yapmaktadır. Sosyal medyada ve şikâyet platformlarında bu konuda çok sayıda paylaşım bulunmakta, aramaların bazen büyük internet sağlayıcılarının adları kullanılarak yapıldığı iddia edilmektedir. Özellikle yaşlı yurttaşların ve dijital okuryazarlığı sınırlı bireylerin bu aramalara maruz kaldığı görülmektedir.

Bu aramaların çoğu 850 ile başlayan, yani coğrafi olmayan ve genellikle kurumsal müşteri hizmeti ya da çağrı merkezi hatları olarak tahsis edilen numaralardan yapılmaktadır. Bu numaraların tahsisi, denetimi ve kullanım esasları doğrudan Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı ile Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu'nun (BTK) yetki alanındadır. Dolayısıyla, yurttaşları hedef alan bu aramaların kimler tarafından, hangi yasal zeminde ve hangi veri kaynaklarına dayanarak yapıldığına ilişkin sorumluluk bakanlığınıza aittir.

Kişisel Verilerin Korunması Kanunu'na göre kişisel verilerin hukuka aykırı şekilde elde edilmesi, işlenmesi veya paylaşılması suç teşkil etmektedir. Ancak bu aramalarda vatandaşların hangi veri tabanlarından ulaşıldığı, bu verilerin kimlerce saklandığı ve kontrol edildiği belirsizdir. Yurttaşların temel haberleşme hakkı ve kişisel verilerinin gizliliği güvence altına alınmadığı sürece, bu durum hem dolandırıcılık riskini hem de dijital güven krizini derinleştirmektedir.

Ayrıca, 850 numaralarının yurt içi veya yurt dışı bağlantılı çağrı merkezleri tarafından kullanılıp kullanılmadığı da kamuoyunda tartışılmaktadır. Eğer bu aramaların bir kısmı yabancı

merkezli şirketlerce yürütülüyorsa, veri güvenliği ve iletişim altyapısının korunması açısından ulusal güvenlik boyutu da bulunmaktadır.

Bu bağlamda;

1. 850 ile başlayan numaralardan yapılan aramalar konusunda bakanlığınıza ulaşan şikâyet sayısı nedir?
2. Bu aramaları yapan gerçek veya tüzel kişilerin kimler olduğu, hangi kurum veya şirketlerle bağlantılı oldukları tespit edilmiş midir?
3. 850 numaralı hatların tahsisi, denetimi ve kullanımına dair bakanlığınızın mevcut düzenlemeleri nelerdir? Bu düzenlemelerde güvenlik ve veri koruma kriterleri bulunmakta mıdır?
4. Yurttaşların adı, soyadı, adresi ve hizmet aldığı operatör bilgilerinin bu aramalarda kullanılmasının önlenmesi için alınmış idari veya teknik tedbirler var mıdır? Varsa bu tedbirler nelerdir?
5. Bakanlığınız veya BTK, bu aramaları yapan numaraların listesini, trafik kayıtlarını veya bağlantı geçmişini inceleyen bir çalışma yürütmüş müdür? Yürütülmüşse son 5 yıl içinde haklarında adli süreç başlatılan olay sayısı nedir?
6. Aramaların bir kısmının dolandırıcılık amacı taşıdığına dair emniyet birimleriyle yapılan ortak bir soruşturma veya veri paylaşımı bulunmakta mıdır? Bulunmaktaysa bu yöndeki tespitiniz nedir?
7. 850 numaralı hatların yurt dışı kaynaklı çağrı merkezleri tarafından kullanıldığı tespit edilmiş midir? Bu durumda hangi yaptırımlar uygulanmaktadır?
8. Yurt dışı kaynaklı numaralara yurttaşların kişisel verilerinin sızdırılması söz konusu olmuşsa bu konuda Bakanlığınızın denetim, güvenlik ve izleme sorumluluğu nedir?
9. Bu aramalar sonucu mağduriyet yaşayan yurttaşlara yönelik bakanlığınızca bir bilgilendirme veya yönlendirme hizmeti sunulmakta mıdır? Böyle bir hizmet yapılmakta ise hizmetin ne olduğu kamuoyuna açık hangi kaynaklarda mevcuttur.
10. Bakanlığınızın, vatandaşların kişisel verilerinin korunması ve telekomünikasyon sisteminin kötüye kullanımını önlemeye yönelik yeni bir yasal veya idari düzenleme hazırlığı var mıdır? Varsa bu hazırlığın çerçevesi nedir?